

บ้านปลายท่า

ฉัตรชัย ศุภระกาญจน์

คลองขุนน้ำท่าจั่ว (คลองบ้านตาล) ไหลผ่านตำบลท่าจั่วเข้ามาในพื้นที่ตำบลนาทราย
ในที่สุดคลองนี้ก็สิ้นสุดลงที่บ้านปลายท่า (หมู่ที่ ๑) ตำบลนาทราย
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. ลักษณะทางกายภาพ

บ้านปลายท่าเป็นหมู่บ้านที่ ๑ ของตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๔ กลุ่ม คือ บ้านปลายท่า บ้านจอมล้าน บ้านดิน และบ้านคอนทำเนียบ

ทิศใต้

ติดกับบ้านห้วยน้ำเย็น

ตำบลนาทราย

ทิศตะวันออก

ติดกับสุขาภิบาลท่าแพ

ตำบลปากพูน

ทิศตะวันตก

ติดกับบ้านเหว็ด

ตำบลนาทราย

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านปลายท่ามีพื้นที่ประมาณ ๔,๗๓๐ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ

ติดกับบ้านคลองคอน

ตำบลท่าจั่ว

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านปลายท่าเป็นที่ราบลุ่มซึ่งลาดเฉียงมาจากตำบลท่าจั่ว ทางตะวันตกของหมู่บ้าน มีทุ่งนาสลับกับป่าโปร่ง ส่วนทางตะวันออกเป็นที่ลุ่มลึก มีลักษณะเป็นพรุ

ลักษณะดินในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นพวก ดินทราย บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง สีดินเป็นสีเทา พบจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปะปน อยู่ในดินชั้นล่าง ซึ่งเกิดจากวัตถุต้นกำเนิด ด้าน ตะวันออกของหมู่บ้านเป็นดินตะกอนน้ำทะเล ซึ่งอยู่ ระหว่างสันดอนทรายของหมู่บ้านกับสันดอนทราย อันเป็นที่ตั้งตัวเมือง

มีลำน้ำธรรมชาติในหมู่บ้านคือ คลองบ้านตาล (คลองขุนน้ำท่าจิว) ซึ่งมีต้นน้ำจากเขาปลวก (หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าจิว) และจากห้วยน้ำคลุ้ง และห้วยเป็ยะ ซึ่งมีต้นน้ำจากเขาหลักไก่อ (หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าจิว) มาสมทบ เมื่อไหลผ่านหมู่บ้าน คลองนี้ได้ชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า "คลอง วัดหญ้า" เพราะไหลผ่านวัดหญ้า

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านปลายท่ามี ๑๖๒ ครัวเรือน (จำนวน ๘๘๑ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณทางหลวง แผ่นดิน หมายเลข ๔๑๐๓ (นาพรุ-ปากพูน) และถนนภายในหมู่บ้าน ในจำนวนนี้ร้อยละ ๑๐๐ นับถือศาสนาพุทธ ประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณ นี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี

ไม่มีวัดในหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงไปประกอบ ศาสนกิจที่วัดใกล้เคียง เช่น วัดหญ้า วัดน้ำสง และวัด มะม่วงปลายแขน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เดิมเคยมีวัดร้าง อยู่วัดหนึ่งคือ วัดจอมล้าน (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งโรงเรียน เมืองนครศรีธรรมราช)

สถานศึกษาในหมู่บ้านมีแห่งหนึ่ง คือ โรงเรียน เมืองนครศรีธรรมราช สังกัดกรมสามัญศึกษา เนื้อที่ ประมาณ ๒๔ ไร่ รับนักเรียนทั้งในตำบลนาทรายและ ช้างเคียงเข้าเรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน มี สถานีอนามัยในหมู่บ้าน คือ สถานีอนามัยนาทราย ส่วนสถาบันราชการอื่นๆ ได้แก่ อบต. ซึ่งมีที่ทำการ อยู่ติดกับโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาวบ้านปลายท่า คือ การทำนา รองลงมาคือ การปลูกยางพารา และสวนผลไม้ ได้แก่ มังคุด เงาะ และมะพร้าว เป็นต้น โดยมีแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรจากคลองวัดหญ้า (บ้านตาล) เพียง สายเดียวในพื้นที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่ นอกนั้นใช้น้ำฝน เป็นหลัก

แหล่งพาณิชยกรรมเพื่อซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค ที่สำคัญในตำบล คือ ตลาดในเขตเทศบาล เช่น ตลาดคูขวาง และตลาดแม่ส้มจิตต์ เป็นต้น ส่วนแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางเกษตรของหมู่บ้าน คือ ตลาดหัวอิฐซึ่งเป็นตลาดพืชผลที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้

๔. ลักษณะทางการคมนาคม

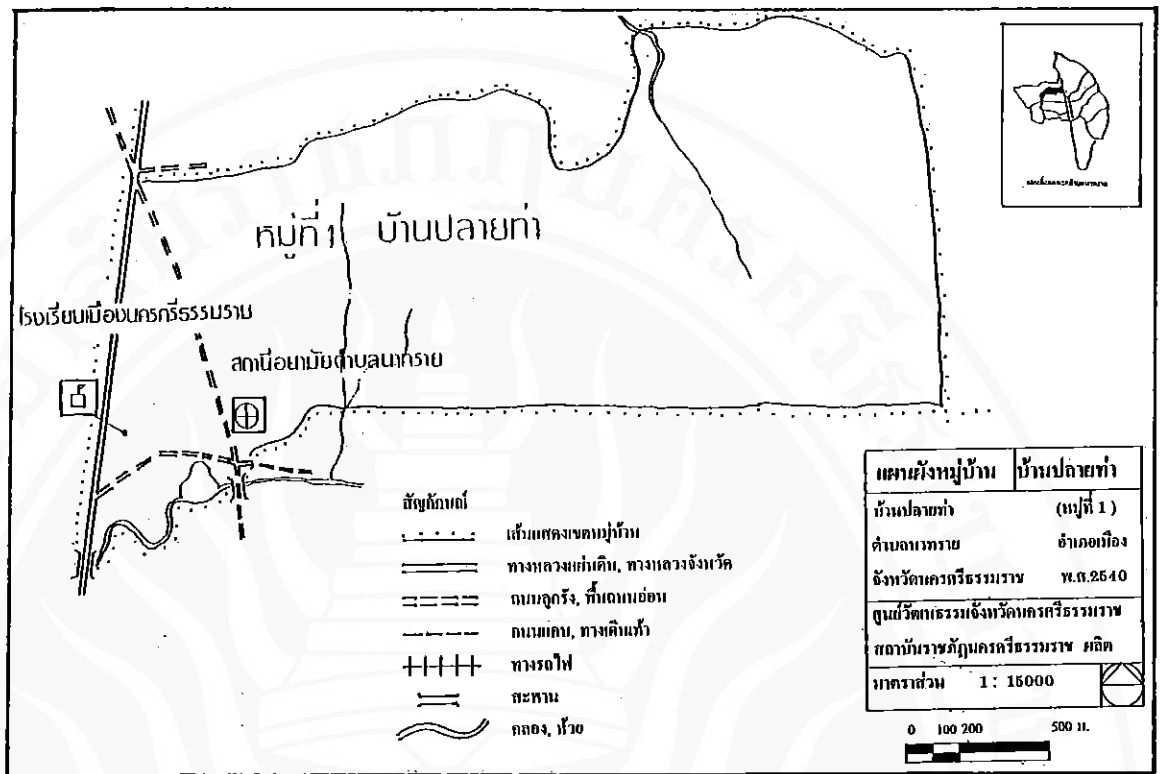
เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออก หมู่บ้าน คือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๑๐๓ (นาพรุ-ปากพูน) ซึ่งเป็นทางเลี้ยงเมือง ทำให้สะดวก แก่การเข้าออกตัวเมืองมากขึ้น

ส่วนการคมนาคมในหมู่บ้าน มีถนนผิวดินและ คอนกรีตเสริมไม้ไผ่ แยกจากถนนหลักเข้าสู่หมู่บ้านดังนี้

สายแรก ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น-สี่แยกสถานี อนามัยบ้านปลายท่า ปรับปรุงจากถนนดินเป็นถนน คอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๖ โดยสภาตำบลนาทราย ใช้งบ ประมาณ ๒๔๘,๑๕๓ บาท

สายที่สอง สี่แยกสถานีอนามัยบ้านปลายท่า- บ้านป่าใหม่ ปรับปรุงจากถนนดินเป็นถนนคอนกรีต เสริมไม้ไผ่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ โดยสภาตำบลนาทราย งบประมาณ ๔๙๖,๐๐๐ บาท

สายที่สาม สี่แยกสถานีอนามัยบ้านปลายท่า- ห้วยน้ำเย็น ปรับปรุงจากถนนดินเป็นถนนคอนกรีตเสริม ไม้ไผ่ ระยะทาง ๑๗๘ เมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๘ โดยสภาตำบลนาทราย งบประมาณ ๒๖๔,๙๙๘ บาท

แผนผังหมู่บ้าน บ้านปลายท่า

อนึ่ง น้ำจากคลองวัดหน้าเมือไหลลงพรุด้าน ตะวันออกของหมู่บ้านแล้ว จะแยกไปสองทาง ทาง

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านปลายท่า" ได้มาจากสภาพภูมิประเทศของหมู่บ้านซึ่งมีท่าอยู่ปลายคลอง และเป็นทีราบสำหรับใช้ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนได้ ชาวบ้านจึงเรียก "บ้านปลายท่า"

นางจำรูญ นาคแก้ว* เล่าว่าทางด้าน ตะวันออกของหมู่บ้านเป็นที่ลุ่มลึก มีสภาพเป็นพรุลึก บริเวณดังกล่าวมีน้ำท่วมขังอยู่ตลอดทั้งปี เป็นแหล่งรองรับน้ำที่ไหลมาจากที่ต่างๆ ในละแวกข้างเคียง โดยเฉพาะคือ คลองบ้านตาล หรือ คลองวัดหน้า (คลองขุนน้ำท่าดี) ได้ไหลลงในที่พรุแห่งนี้ด้วย สภาพพื้นที่ปลายคลองดังกล่าวมีลักษณะเป็นท่า ชาวบ้านจึงเรียกว่า "ปลายท่า"

ทิศใต้ไหลไปรวมเป็นคลองเตย แล้วไปออกบริเวณพรุ สะพานยาว (หลังวัดศรีทิว) ก่อนจะไหลไปรวมเป็น คลองท่าวัง (คลองท่าซัก) ส่วนทางทิศเหนือไหลไปรวมกับคลองซุดหลังค่ายวชิราวุธ (คลองท่าลาด) แล้วไปบรรจบกับคลองท่าแพบริเวณบ้านปากสามอ่าว

พื้นที่ราบบริเวณปลายท่าเป็นดินทรายละเอียด ชาวบ้านไปตั้งถิ่นฐานอยู่มากจนกลายเป็นหมู่บ้าน เมื่อทางราชการได้แบ่งเขตปกครองพื้นที่ในตำบลนาทราย จึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านปลายท่า" สืบมาถึงปัจจุบัน

*สัมภาษณ์นางจำรูญ นาคแก้ว อายุ ๗๐ ปี ณ บ้านเลขที่ ๑๐๖ หมู่ที่ ๑ (บ้านปลายท่า) ตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐